

»Naj se le kdaj spet prikaže k naši hiši, ji že pokažem, da ne bo vedela, kje se je glava držil!« je stisnil Tona pest in zagrozil.

In potem so še govorili in ugibali, kaj še doživijo z Bernardkom in s Toncem, in šele pozno pod večer so se ločili kot najboljši prijatelji.

(Dalje.)

Jan Plestenjak

Voščilo za novo leto

Mamica moja, kaj naj ti dam?

Danes je novo leto

v sneg in mraz odeto,

mamica, kaj naj ti dam? ...

Joj, pa sem tako premišljevala,
zbirala, ugibala, kaj bi ti dala,
in sem spoznala, da nimam nič!

Pač! Ko boš šivala, ti bom pomagala
in s tabo bom vselej šla, kadar boš prala,
a ti, ti mi boš kruha dala,
da ti bo Tončka sladko zaspala.

Danes je novo leto

vse v sneg in v mraz odeto,

povej mi mamica, kaj naj ti dam?

Četrty modri

Božična pripovedka.

Pro francoščini Fr. P.

Takrat, ko je imel priti na svet naš Odrešenik Jezus Kristus, je vladal v deželi med dvema morjema mogočni kralj Motokapak.

Kadar ni bil na vojni ali lovu, je bival v ogromni stopničasti piramidi, ki je bila obložena z zlatom in dragimi kamni. Tu je pil iz glinastih posodic kakao, poslušal prošnje svojih podložnikov in žrtvoval malikom. Sleherni dan se je povzpел na vrh piramide ter občudoval zasnežene vrhove gora in morje, ki se je svetilo v daljavi kot čisto srebro. Često se je zakasnil in ko je noč razpela svoja krila nad zemljo, je opazoval roje utrinkov, ki so brzeli po nebu kakor oblak kresnic.

Nekega večera je zapazil na zahodu novo zvezdo. Bila je svetla in ogromna, in kralj je mislil, da se je sonce ustavilo na svoji poti. Zvezda se je večala in večala, zjutraj pa izginila na istem mestu, kot se je prikazala. To se je ponavljalo vsako noč. Tedaj je sklical Motokapak svečenike in starešine svoje dežele ter jim dejal:

»V starih letopisih mojega kraljevskega rodu je rečeno, da ta čudežna zvezda napoveduje prihod novega Boga, tako mogočnega, da se mu bodo morali vsi drugi bogovi umakniti. Zato sem se odločil, da mu ponesem darila in ga poprosim zaščite in milosti.«

Sedaj je kralj oblekel svoja vladarska oblačila, izbral dva plemenita bela golobčka za darilo novemu Bogu in se odpravil s številnim spremstvom na pot.

Potoval je skozi divje gozdove, kjer jim je v pozdrav tulil jaguar in je bilo vse polno velikih, strupenih kač. Končno pa je z neke planote zagledal neizmerno gladino morja, v katero se je pogrezalo zahajajoče sonce. Kralj je začel premišljevat, kako bi prišel čez morje. Nenadoma pa je zapazil, da je vsa obala pokrita z ogromnimi sklopi poginulih želv. V glavo mu je padla srečna misel. Izbral je deset posebno velikih, postavil v vsakega jambor z majhnim jadrom, zapihal je veter in Motokapak je odplul s svojim spremstvom proti čudežni zvezdi, ki se je ravno pokazala na nočnem nebu.

Lahna sapa jih je noč in dan gnala proti zahodu. Za goloba je kralj vzel s seboj zalogo zrnja. Ljudje pa so se hranili z letečimi ribami, ki so padale v čolne.

Lahen dež jim je vsak večer napolnil dno čolnov z dobro, sladko vodo.

Vožnja je bila tako dolga, da so popotniki pozabili, koliko let že traja. Toda nekega dne zapazijo na severu obris zemlje in kmalu pristanejo v ustju velike reke.

Na bregu so videli množico majhnih rumenih ljudi, ki jih je prihod tujcev razburil. Začeli so kričati in tekati sem pa tja. Motokapak se je izkrcal, občudoval pozlačene pagode in krenil proti trgu, kjer ga je že pričakoval v zlati nosilnici sedeč mož in mu želel dobrodošlico.

Ko je kitajski cesar zvedel, kdo je Motokapak, mu je podaril palačo, ki jo je obdajal prekrasen vrt. V njem so sladko prepevali slavčki in žgolele lastoviče. Tu ga je cesar vsak dan obiskal, nakar sta skupaj pila čaj in poslušala petje ptic.

Nekega dne je priredil cesar slavnost. Pri tej je nastopila sama cesarjeva hčerka. S tem je hotel cesar svojega gosta posebno počastiti. V dvorano je prišlo sedem deklic, ki jih je vodila cesarična. Oblečena je bila v črno svilo in obraz je imela nežen kakor zarja. Ko je prišla predenj, je začela peti:

»Svetilka razširja srebrno svetlobo...

Jaz ne mislim na pot, ki v daljavo se vije,

temveč na uro, ki naju spet loči,

ko zora jutranja na nebu zasije.«

Tu se je princesi glas zatresel in padla je onesveščena na tla.

Od tedaj je Motokapak opazil na vsakem darilu, ki ga je dobil iz cesarjeve palače, čuden znak.

Radoveden je vprašal prvega mandarina, kaj to pomeni. Ta pa je padel predenj na kolena, mu poljubil sandale in dejal:

»Pozdravljam bodočega sina Njegovega vzvišenega Veličanstva.« Nato se je s povešenimi očmi in z globokimi prikloni odstranil.

Tedaj je kralj pomislil na namen svojega potovanja in videl, da je nemogoče, da bi sprejel cesarjevo namero. Sklenil je, da bo zbežal in pozabil na vse mamljive ponudbe.

Skical je svoje služabnike in jim naročil, da vse pripravijo za beg. In o polnoči je tiho zapustil palačo. Straže so na srečo spale, tako da je lahko nemoteno prišel do svojih ladij in odjadral. Kmalu pa je moral potovati zopet po suhem, venomer sledeč zvezdi. Težka je bila pot, le tu in tam so lahko z lokom ustrelili kakega gavrana, da so si vsaj za silo potolažili lakoto.

Ko so nekega dne šli skozi puščavo, so v daljavi zagledali oblak prahu, ki se jim je naglo približeval. Nenadoma so jih obkolili nekaki zli duhovi.

Imeli so popačena, razrezana lica, hudobne oči in kazali so ogromne, rumene zobe. Jezdili so majhne konjičke, na katerih so sedeli kakor pri-raščeni. Bili so to Huni, divji pustinjski narod.

Po kratkem boju je bil kralj s svojimi spremljevalci ujet in odgnani so ga pred Urugula, kana velikega naroda. Ta je sedel na prestolu, okrašenem s človeškimi lobanjami in jedel kos gnilega mesa. Ko je zagledal kralja, se je divje zarežal in zahteval, da poklekne predenj. Ker ta ni hotel tega storiti, mu je z enim udarcem svojega jatagana odsekal glavo. Ista usoda je doletela tudi njegove spremljevalce. Oba golobčka pa je grozni kan ukazal dati na raženj. Zvečer je priredil Urugulu veliko pojedino, na katero je povabil vse glavarje. Da bi bilo razpoloženje bolj slavnostno, je vsakemu gostu nasproti posadil mrtvega tujca z odsekano glavo v naročju. Godci so igrali na piščalke, napravljene iz otroških kosti, Huni pa so pili kobilje mleko in ječmenovo žganje ter bili kmalu popolnoma pijani.

Tedaj je pijani Urugulu ponudil mrtvemur Motokapaku piti. Ostali gostje pa so med peklenskim smehom ponujali svoje čaše obglavljenim tujcem, ki so jim čepeli nasproti. Toda ti so, kakor da to vidiijo, prijeli vsak svojo glavo z obema rokama, jo posadili nazaj med ramena in stopili korak naprej. Huni so od groze onemeli in nad čudežem okameneli. Z ražnja pa sta priletela golobčka in sedla kralju na ramo. Tisti hip je prihrumel strašen vihar, razmetal Hune in odnesel tujce daleč na rob puščave, kjer so zagledali zvezdo večjo in svetlejšo, kot je bila prej.

In zopet so potovali preko strmih gora, deročih rek in širnih puščav. Neko noč pa je zvezda izginila. Tedaj je Motokapak vedel, da je na cilju. Res je drugo jutro zagledal z visokega griča veliko mesto, sredi katerega je stal prekrasen tempelj. »Tu je bivališče novega Boga!« je pomislil kralj in šel proti svetišču. Komaj pa je stopil na dvorišče, je navalila nanj velika množica ljudi ter klicala: »Barbar je onečastil svetišče!« Napodila ga je s kamenjem iz mesta. Tu je srečal majhnega dečka, ki ga je vabil z znamenji za seboj. Ker se je kralj obotavljal, ga je deček prijel za roko in odvedel na breg jezera, ki je bilo čisto in mirno kakor oko device med molitvijo.

Na bregu je bilo privezanih nekaj čolnov in v enem je sedel sredi ribičev človek s tako dobrim in plemenitim obličjem, da je šel rdeči kralj proti njemu, misleč, da vidi drugega kralja.

Vendar je bil ta mož le navaden ribič s trdimi, žuljavimi rokami in obrazom, ustrojenim od vetra. Toda komaj je zaslišal tujčev pozdrav, mu

je odzdravil v indijanskem jeziku. Videč kraljevo začudenje, mu je dejal: »Govori, brat. Bog mi je dal milost, da razumem vse jezike sveta.«

»Ali je tvojega Boga naznanila zvezda?«

»Da, mojega!«

»Pelji me pred njega!« je zakričal Motokapak. Apostol se je nasmehnil in dejal:

»Živel je tri in trideset let med nami. Potem nas je zapustil in šel v nebesa, kjer sedi na desnici svojega Očeta.«

Nenadna jeza je pretresla Indijanca. Spomnil se je vseh naporov in nevarnosti, ki jih je prestal. Spomnil se je svoje izgubljene kraljevine, ki jo je za vedno zapustil. V onemoglem srdu si je ruval lase in videl, da so mu že osiveli. Postal je starec.

»Mir s teboj!« mu je dejal apostol. »Nékoč so prišli trije Modri kakor ti in prinesli božanskemu Detetu svoja darila. Imeli so srečo, da so ga videli, a bili so vendar manj srečni od tebe, kajti vrnili so se, ne da bi spoznali njegov zakon.« Kralj ga je trdo pogledal in vprašal:

»In kakšen je ta zakon?«

»Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Oba moža sta obmolknila. Ribič se je zagledal v nebo, popotnik pa je mislil na Jude, ki so ga pregnali iz svetišča, na krvoločne Hune in na vojske, ki jih je sam vodil.

»Te besede,« je mislil, »so še bolj skrivnostne kakor rojstvo zvezde. Bolj se jim čudim, kakor svojemu lastnemu oživiljenju.«

Tedaj je apostol razširil roke, ga objel in Motokapak mu je dejal:

»Tvoj Bog je tudi moj!«

Medtem se je stemnilo in Motokapak se je utaboril na bregu jezera. Ponoči je nenadoma opazil svetel oblak, ki se mu je naglo bližal, prevzel človeško obliko in kralj je zaslišal glas, ki mu je veleval, naj shrani svoj dar do dneva, ko bo zopet prišel Tisti, za katerega ga je prinesel.

Zato Motokapak ni umrl. Šel je zopet na pot preko Pamirskih planjav in prispel do Himalaje. Od tam ga je odnesel vihar kakor peresce z vsem spremstvom na nedostopen vrh, kjer je našel vedno zeleneče drevje, cvetoče rožice in živali, ki so živele v miru med seboj. Tam je Motokapak sezidal nad grozotnimi prepadi grad, kjer hrani svoje darilo in čaka v sreči konca sveta.

